

ФИЛМСКИ ЦЕНТАР СРБИЈЕ

Београд, Коче Поповића 9/III

Број: 03-1313

Датум: 20.05.2019.

На основу члана 18. Закона о кинематографији, а у складу са Уредбом о критеријумима, мерилима и начину избора пројеката у култури који се финансирају и суфинансирају из буџета Републике Србије, аутономне покрајине, односно јединица локалне самоуправе, Филмски центар Србије је расписао и објавио у дневном листу *Вечерње новости* дана 26. фебруара 2019. године Јавни конкурс за финансирање и суфинансирање пројеката у кинематографији за 2019. годину у категорији: Финансирање унапређења и развоја филмских сценарија.

Рок за доставу пријава био је 26. март 2019. године.

Комисија Филмског центра Србије, у категорији Финансирање унапређења и развоја филмских сценарија у саставу: Мирјана Лазић Ромчевић, председник, Станко Црнобрња, Лазар Бодрожа, Богдан Златић и Петар Станојловић чланови, донела је дана 16. маја 2019. године

ПРЕДЛОГ КОМИСИЈЕ О ИЗБОРУ ПРОЈЕКТА ПО КОНКУРСУ ЗА ФИНАНСИРАЊЕ И СУФИНАНСИРАЊЕ ПРОЈЕКТА У КИНЕМАТОГРАФИЈИ ЗА 2019. ГОДИНУ У КАТЕГОРИЈИ ФИНАНСИРАЊЕ УНАПРЕЂЕЊА И РАЗВОЈА ФИЛМСКИХ СЦЕНАРИЈА

На конкурс је укупно пријављено 73 пројекта.

На првој седници Конкурсне комисије, за председницу Комисије изабрана је Мирјана Лазић Ромчевић и договорено је да сви чланови Комисије до наредног састанка прочитају комплетну документацију пријављених пројеката као и да сваки члан Комисије састави свој шири избор пројеката које би подржао.

На другој седници, након што је утврђено да су до тог тренутка сви чланови Комисије прочитали комплетну документацију 73 пријављена пројекта, уследила је детаљна анализа, а потом је сваки члан Комисије предложио десет пројеката које би подржао. Након дебатована и усаглашавања мишљења, Конкурсна комисија је усагласила ставове и, узимајући у обзир пројекте који су се нашли у ужем избору, а имајући у виду расположива средства, донела одлуку да подржи десет пројеката:

1. БЕС

Дугометражни играни филм
Аутор: Златко Стојиљковић

Средиште ове приче и замајац најважнијег драмског сукоба је морална дилема протагонисте – да ли да сведочи истину о убиству које се догодило на једном од злогласних *докова Београда* и тиме угрози не само сопствени, већ и живот супруге и детета или да ћутањем заштити оно мало хуманитета које је преостало у његовој социјално деградираној егзистенцији. Кошмарни свакодневни живот незапосленог

просветног радника и његове скоро разорене породице зналачким сценаристичким поступком постају погодна подлога за психолошку драму која изненадним догађајем – очевидством убиства – најпре крене у правцу вештог генерисања филмских кодова трилера, да би у одлучном моменту прерасла жанровске обрасце и добила трагедијску димензију у тренутку када јунак ипак одлучи да сведочи истину. Аутор предлошка сталожено преображава нискомиметски приповедачки модус, кога чине малограђанске баналности, у високомиметски – трагедијски, и то управо овим преображајем јунака. Због тога, наизглед мали корак протагонисте доводи до великог заокрета – не само у његовом животу него и у драмској потенцији предлошка за сценарио. Трагична ситуација у којој се нашао протагониста огледа се у следећем – да ако изабере онтолошку слободу и сведочи истину, у болесном окружењу у коме се налази, доћи ће у ситуацију да због самоодбране буде лишен физичке слободе, односно да заврши у затвору.

Предлошак за сценарио *Бес* показује изузетну уверљивост криминалистичке линије заплета и аутентичне обресе миљеа савременог Београда, и то само узгред пролазећи кроз његове парадигматичне амбијенте као што су фитнес центри и места за масовну забаву. Успешним балансирањем између криминалистичког заплета и драме која се догађа унутар породице, која је суштински већ изложена разбијању, аутор на суптилан начин показује продирање мемљивих друштвених односа са предграђа хуманитета у поре породичног живота и интимни свет јунака ове драме. Овај предлошак за сценарио толико је слојевит, прецизно разрађен и добро структурисан, да изгледа као да је писан на основу већ завршене књиге снимања за играни филм. Све у њему изгледа као да у техничком погледу – у даљем развоју овог предлошка ка филмском сценарију – треба применити апофатичку – одрицивну методологију.

Предложени износ у РСД: 300.000

2. ВОДА ПРЕКО ПАЊА

Дугометражни играни филм

Ауторка: Владислава Војновић

Владислава Војновић поставила је занимљиву причу у занимљиво окружење. Источна Србија је ретко у центру неког, домаћег, играног филма. Ауторка, у тако постављеном оквиру, развија и неколико драматуршких линија које одражавају низ друштвених и економских питања која су врло актуелна у животу Србије, данас. То су питања: места и односа дијаспоре према Србији, и обратно, питање пражњења читавих крајева од становништва, питање одласка или останка, питање мегаломанске *гастарбајтерске архитектуре*, расуте по унутрашњости Србије, питање сујеверја и магије, као свеprisутних чинилаца живота у унутрашњости, питање *брака из интереса* између држављана Србије и држављана земаља Европске уније.

Уверена да филмским језиком врло добро може да се докаже да је идентитет друштвени конструкт и да, у садашњем времену, сви ми обично имамо више са истомишљеницима него са припадницима наше породице, нације, расе, класе и сл., ауторка развија причу кроз четири главна лика, два мушкарца и две жене, који су, и генерацијски, представљени као припадници старије и припадници млађе/средње генерације. Ауторка тај друштвени и генерацијски контекст данашњице, у пограничном делу Србије, где се мешају српске, бугарске и румунске баштине, језици, обичаји, људи, користи како би своју ауторску знатижељу формирала у озбиљну, слојевиту, ангажовану филмску причу. У таквим, слојевитим филмским делима, где већи број ликова/јунака носи причу, није лако развити и одржати јасне токове мотивације и акције, узрока и последице. У том смислу ауторка, у даљем развоју сценарија, треба да обрати додатну пажњу на главне јунаке и јунакиње како

би, у заокруженој, финалној, филмској причи, њихови мотиви и поступци били разумљиви, дакле како би гледаоци били у стању да до краја схвате околности и разлоге због којих се одређене ситуације, у причи, одвијају управо тако како се одвијају. Ово истичемо због тога што су управо разлози за поступке јунака одраз не само локалних већ и универзалних околности које покрећу и дефинишу друштвене односе од памтивека. Отуд, управо амбијент источне Србије, и те мистериозне тремеће, препуне митова и легенди, одлично функционише као основни тон на коме јасно могу да се препознају и, увек врло деликатна, преплитања прошлости и садашњости, стварности и маште, жеље и могућности.

Имајући у виду горе наведене аспекте и квалитете понуђеног предлошка за филмски сценарио, Комисија ФЦС подржава пројекат Владиславе Војновић, са надом да ће она, своју почетну, замишљену причу, развити у сценарио за дугометражни играни филм, који ће бити основа за стварање једног нетипичног али потребног филма о *малим* људима данашње Србије у борби за своје место под сунцем и жељи да се овај, један, расположиви живот проживи свесно и укључено у све што оно што захуктали, 21 век, данас, намеће.

Предложени износ у РСД: 300.000

3. 1970.

Дугометражни играни филм

Аутор: Дарко Лунгулов

Дечак Драшко (14) проводи лето код бабе и деде у војвођанском селу, где комшије говоре и српски и мађарски, већ из саме љубазности... Упознаје комшиницу Ержику (17) која је луда за новом рок музиком, *хипи* покретом и свим оним што му следује... Она је врло спремна да буде *гуру* и сапутница у откривању *новог* света за Драшка... Иза ове идиле нараста дечакова све већа збуњеност и стрепња коју у њему изазивају неодређени одговори које му дају родитељи кад долазе да га посете, наизменично увек само једно од њих. Баба и деда све чешће говоре мађарски како их Драшко не би разумео. Уз помоћ Ержике, он најзад схвата да се родитељи разводе, да ће наставити школу код бабе и деде... Погођен овом *тајном*, а већ дубоко везан за Ержику, он бежи са њом у Београд, у свој град који није још стварно ни упознао... Ержика и њено друштво га воде на концерт и журку, где се он напије и позли му... Најзад га одвозе у стан у коме је живео, али који више не осећа као свој... Забринута мајка и њен нови партнер га дочекују, а ускоро стиже и отац. Ержика одлази са гитаристом бенда. Кроз прозор Драшко гледа њихов комби, док седи насупрот троје одраслих несигурних људи...

Ова породична драма развода пружа, кроз развој сценарија, да још више добије на шарму и хумору кроз дијалог ликова, од којих нико није лош, само се сви још траже и сазревају, некада на неспретан, а некада чаробно креативан начин... Епоха приче има уверљиво назначену иконографију у тритменту, тако да ће знатно допринети емотивно богатом садржају.

Предложени износ у РСД: 300.000

4. КРОМПИРИЋИ

Дугометражни играни филм

Ауторка: Вања Хован

Предложак *Кромпирићи*, аутора Вање Хована, прати групу деце, која током летњег распуста игром случаја проналази мапу, која води до древног предмета. У трагању за

предметом и борби против трговца антиквитетима, који покушава да дође до изгубљене мапе, помаже им библиотекар, који заједно са њима пролази кроз низ авантура.

Кромпирићи припадају жанру дечјег дугометражног играног филма, чије су основне теме наслеђе, поштење и историјске и људске вредности, представљене кроз динамичну авантуристичку причу, која низом неочекиваних обрта све време држи пажњу, што је изузетно важно с обзиром на то да би филм био намењен првенствено деци школског узраста.

Иако едукативног карактера, *Кромпирићи* захваљујући вешто вођеној причи, имају потенцијал да придобију велико интересовање, с обзиром на то да домаћи квалитетни играни садржаји, намењени поменутом узрасту готово да не постоје. Овај метафоричан, креативан предлог има и изузетан визуелни потенцијал и итекако се може видети живот будућег пројекта.

Предложени износ у РСД: 300.000

5. ЦРНОГОРАЦ

Дугометражни играни филм
Аутор: Abdel Rahim Kherawi

Предлог за филм *Црногорац* доноси узбудљиву причу о животу Ризе Шурле (1922-2003), потомка афричких робова принудно насељених у Црној Гори од стране Турака пре неколико стотина година. *Црногорац* је прича о човеку који је у свом животу на мање или више случајан начин сведочио великим историјским догађајима и сусретао се са великанима попут Мирослава Крлеже, Милунке Савић и Михајла Пупина. Овакав предлог показује потенцијал за узбудљив биографски филм о великим авантурама *малог човека*, као својеврсно освежење у глобалном тренду филмске романтизације историје и глорификације *боље прошлости*.

Предложени износ у РСД: 300.000

6. МИЛЕНИЈАЛС

Дугометражни играни филм
Аутор: Коста Ристић

Коста Ристић, аутор сценарија у настајању, под насловом *Миленијалс*, учествовао је и у претходном конкурс у ФЦС за подршку развоју филмских сценарија и том приликом његов предлог филмског сценарија није подржан од стране Комисије ФЦС. У овом заседању, Комисија је подржала Ристићев пројекат који се, у духу и основној теми, ослања на предходни али представља знатно ојачану варијанту која, по мишљењу Комисије, има потенцијал да постане квалитетан сценарио за играни филм. Зашто?

Прво, то је прича, како истиче аутор, о *генерацији која нема ништа своје нити ће икада имати*. То је прича о генерацији рођеној у компликованом 21. веку, који пред њу поставља бројна тешка питања. На та питања ова генерација покушава да одговори имајући у виду опору истину које су сви свесни, а то је да - малограђански сан више не постоји. Ова истина одговоре на питања чини додатно тешким. А нека од тих питања су: Колико нас мисли да ће се запослити након завршених студија? Колико нас мисли да ће икада моћи да купи свој стан у коме ће моћи да подигне своју породицу? Како доћи до људског достојанства и индивидуалне слободе у окружењу које управо те вредности

потискује? Како успоставити солидарност, правду, једнакост? Зато преокупација ове генерације неминовно постаје – борба.

Друго, то је прича која се одвија у садашњости, а њени главни јунаци су млади људи, миленијалци, који су од најраније младости судбински осуђени да се жестоко боре за сваки добар тренутак у животу. Полазећи од те наметнуте негације природног они се, скоро по инерцији, укључују у талас негације свакодневице који се шири кроз бурна превирања на универзитету и свуда где млади могу да досегну неку већину. Сукоби супротстављених група једне исте генерације појачавају осећај фаталности и неке врсте пред-револуционарног стања које је, у самом тексту, описано као у магновењу, кроз преплитање лумпен пролетерске омладине из поправних домова, фрик субкултуре, студентских фракција и скоро фантомских припадника старијих генерација.

Треће, и горе истакнута генерацијаска питања, и конкретне судбине јунака, и преплитање разних друштвених слојева и група, у овој причи одвијају се у фуриозном темпу који у себи садржи и добро уклопљене секвенце снова. У маниру надреалистичких стваралаца и Ристић, очигледно, сматра да је филм најбоље средство за представљање људских снова. То исто мислио је и наш велики синеаист Живојин Павловић. У тој уметничкој и стваралачној сагласности са овим великим именима историје филма, Ристић својим текстом остварује и својеврстан континуитет са темељним остварењима наше кинематографије и телевизије, која су снимљена у социјално-омладинском-домовском жанру, а то су, пре свих, *Специјално васпитање* Горана Марковића и *Сиви дом*, Драка Бајића.

У закључку треба истаћи да ако је један од задатака уметности, како то тврди чувени Џин Јангблад, да одслика стање хуманитета, онда овај сценаристички предлог врло добро успева да, кроз слике једне фантазијом испуњене борбе за голи живот, одслика стање хуманитета, у једном за нас недовољно познатом али важном делу хуманитета, и да то учини на начин који може да комуницира и са другим културама и да им буде сасвим јасан. Што, иначе, није честа одлика наших кинематографских дела. Због те, своје, универзалне комуникативности овај, будући сценарио, у највећој мери и добија подршку Комисије ФЦС.

Предложени износ у РСД: 300.000

7. ОДБРАНА

Дугометражни играни филм

Ауторка: Милица Јевтић

Предлог *Одбрана* ауторке Милице Јевтић, прати Јасну, шездесетогодишњу наставницу ликовног у превременој пензији, незадовољну својим животом, наизглед грубу и цангризаву, а заправо врло саосећајну и нежну особу. Када се у солитер где живи, досели осмогодишњи Ђоле, случајним упознавањем започиње њихово дружење, кроз које обоје сазревају, борећи се сами са собом, али и против нераздевања на које наилазе у свом окружењу, због своје наизглед различитости.

Ова искрена, позитивна и духовита прича, на једноставан и питак начин скреће пажњу на проблеме отуђености друштва у времену у којем живимо, нераздевања појединца, осуђивање и одбацивање, без сагледавања шире слике. Иако генерацијски далеко, поменута два главна лика, препознају се међусобно и помажу једно другом да превазиђу проблеме са којима се суочавају.

Ова дубока метафора, скреће пажњу на глобалне проблеме неприхватања различитости, поимања света, живота, проблема комуникације... *Одбрана* својим јасним, видљивим наративом има изузетан потенцијал за разраду и велики пројекат.

Предложени износ у РСД: 300.000

8. НА МЕНЕ

Дугометражни играни филм

Аутори: Иван Стојиљковић и Тања Шљивар

Алтернативни назив овог предлошка за сценарио могао би да буде *Горка свадба*. Наиме, након што средовечна самохрана мајка, која одгаја три сина, због нагомиланих дугова, а под присилом извршитеља, буде иселена из стана уз мизерну новчану накнаду, она одводи синове на породичну свадбу своје братанице, односно њихове сестре од ујака. На почетку ове приче присуствујемо претварању једне већ девастиране и банкротирале породице у бескућничку. Међутим, ауторима предлошка *На мене* ове сцене не служе као неореалистичка сведочанства ове, иначе све присутније, друштвене појаве, него као брижљиво изграђени *тизер* за целокупну драмску структуру предлошка. Све што се касније буде збивало у овом предлошку – а то је грађа за будући филм – биће обележено мучном атмосфером која доминира сегментом филма који се догађа пре најавне шпице филма. Оваквим поступком аутори предлошка *На мене* добили су вишезначност не само свих појединачних збивања у предлошку, него и предлошка у целини: *куповина младе*, сви односи у ширем породичном окружењу, даривање свадбених поклона, усиљено весеље на свадби – на овај начин – добијају све тмурнију и горчу ноту. Аутори на интеллигентан начин избегавају да створе пуку, *целофанску*, филмску метафору о декаденцији и пропадању једне заједнице, него зналачки праве параболу једне посрнуле друштвене стварности: у тренутку потпуног слома вредности које чине заједницу, свадбена церемонија добија значење једног *danse macabre*. Заправо, све што се догађа постаје фантазмагорична слика будућности која је већ наступила или се већ раније збила. У том смислу антонионијевско нестајање главне јунакиње на крају филма не представља коначан исход, него моралну дилему која тражи одговор од свих који ће филм гледати.

Интелигентно замишљен, дубоко промишљен, добро написан и надасве актуелан, овај предлошак за сценарио је један од најизазовнијих пројеката на конкурс за развој филмског сценарија.

Предложени износ у РСД: 300.000

9. ЈУГО ФЛОРИДА

Дугометражни играни филм

Аутори: Владимир Тагић, Милан Марковић

Предлог за пројекат *Југо флорида* био је у конкуренцији и на прошлом надметању крајем 2018. године. Иста комисија га је имала у виду као квалитетан сценарио, али у тој конкуренцији ипак није изабран током гласања. У међувремену, аутори су знатно побољшали пројекат, тако да је сада свакако с правом ушао међу предложених десет најбољих предлога.

Главни лик Зоран (33) је запослен као помоћник на снимању једног великог *ријалити* програма, али се његов лични живот не везује с послом ни на који начин, осим што је непрестано уморан због ноћног рада. Љубавни живот готово да нема, своди се на површне

онлајн контакте... Измаглица у којој живи, разбија се у тренутку када му мајка јави да му је отац смртно болестан. Зоран путује у родни Младеновац, покушавајући да се ухвати у коштац са идејом пролазности и смрти... Иако није био близак са оцем, који иначе живи сам, Зоран хоће да му помогне, али не зна како... Отац је намћор, свађа се са особљем, са бившом женом, и са самим Зораном, чиме му додатно отежава улогу у којој се и иначе не сналази... У неком тренутку њих двојица ипак профункционалишу. Зоран безусловно реши да га вози старом Југо флоридом, где год овај пожели. Прво се возе у манастир, где стари жели да се исповеди... Али, овај пут их одводи и на места где Зоран коначно као да открива другог човека у свом оцу...

После смрти и оставинске расправе, Зоран је богатији за многа сазнања, а његов живот као да добија нови смер... Основни квалитет предлошка за сценарио је врло успешно сликање атмосфере, ликова и њихових стања, што будући филм треба да учини сугестивним и снажним у контакту са хипотетичним гледаоцем.

Предложени износ у РСД: 300.000

10. КРАЈ ОТКУПА

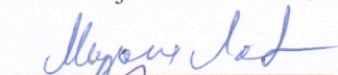
Дугометражни документарни филм

Аутор: Слободан Симојловић

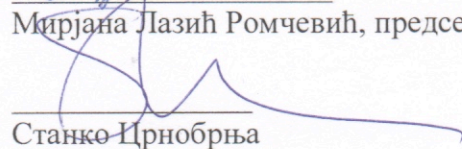
Слободан Симојловић са предлошком за дугометражни документарни филм *Крај Откупа* нам доноси интригантну причу о документарној видео заоставштини ратова деведесетих, снимљених на кућним видео форматима, која се истражује и дигитализује у Кинотеци Републике Српске. Траума рата, као и преплитање објективног-истрживачког са личним-емотивним је свакако наративни кор овог предлошка, али с друге стране аутор на једном теоријском нивоу отвара полемику о веродостојности медијске пројекције стварности, сукоба и ратова. На овај начин Симојловић проблематизује специфичну али глобално релеванту тему која је данас у ери *fake news*-а актуелнија него икад.

Предложени износ у РСД: 300.000

Комисија Филмског центра Србије:

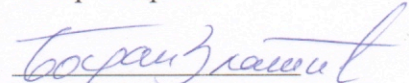

Мирјана Лазич Ромчевић, председник Комисије

Станко Црнобрња

Лазар Бодрожа

Богдан Златић

Петар Станојловић